

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2020. május 7.
(csütörtök)

Földvári Tibor

ÉNÓS, AKIT AZ ÚR NEVÉRŐL NEVEZNEK

Köszöntés igéje: Ézsaiás 42,8-9

Én vagyok az Úr, ez a nevem, és dicsőségemet másnak nem adom, sem dicséretemet a bálványoknak. A régiek ímé beteltek, és most újakat hirdetek, mielőtt meglennének, tudatom veletek.

Énekek: 105,1-3; 395

Alapige: 1Mózes 4,16-26

És elméne Kain az Úr színe elől, és letelepedék Nód földén, Édentől keletre. És ismeré Kain az ő feleségét, az pedig fogada méhében, és szülé Hánókhót. És építe várost, és nevezé azt az ő fiának nevéből Hánókhnak. És lett Hánókhnak fia, Irád: És Irád nemzé Mekhujáelt: Mekhujáel pedig nemzé Methusáelt, és Methusáel nemzé Lámekhet. Lámekh pedig vett magának két feleséget: az egyiknek neve Háda, a másiknak neve Czilla. És szülé Háda Jábált. Ez volt atyjok a sátorban-lakóknak, és a barompásztoroknak. Az ő atyjafiának pedig Jubál vala neve: ez volt atyja minden lantosnak és síposnak. Czilla pedig szülé Tubálkaint, mindenféle réz- és vasszerszámok kovácsolóját: és Tubálkain hugát, Nahamát. Akkor monda Lámekh az ő feleségeinek: Oh Háda és Czilla, hallgassatok szómra, Lámekh feleségei, halljátok beszédem: embert öltem, mert megsebzett; ifjat öltem, mert megütött. Ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenhétszeres az Lámekhéért. Ádám pedig ismét ismeré az ő feleségét, és az szüle néki fiat, és nevezé annak nevét Séthnek: mert adott úgymond, énnékem az Isten más magot Ábel helyett, kit megölt Kain. Séthnek is született fia, és nevezé annak nevét Énósnak. Akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, imádunk téged a gyülekezet közösségében. És magasztalunk, hogy amit a mennyei seregek, hitben elhunyt szeretteink, dicsőséges módon tehetnek ott a mennyben te nálad, mi a gyülekezet közösségében, ha fizikailag nem is lehetünk együtt, de lélekben teljes egységben imádkozhatunk, hódolhatunk előtted, könyöröghetünk, kérhetünk, ahogy a zsol-tárban is énekeltük.

Áldunk, hogy hét közben is van lehetőségünk te előtted megjelenni vagy, ami még nagyobb ajándék nekünk, hogy te vagy köztünk. Urunk, te mindig velünk vagy, de a gyülekezet közösségében különösen is átérezzük ennek a mélységét, örömét. Látod, hogy most is te benned tudunk örvendezni.

De azt is látod, hogy milyen bajok vannak, próbák, nehézségek az életünkben. Talán nem csupán a mostani helyzet miatt, amit már szinte kezdünk megszokni, hanem más nehézségek, próbák is lehetnek az életünkben. De köszönjük, hogy te akkor is mellettünk vagy és velünk vagy.

Urunk, azoknak a testvéreinknek, akik a gyász terhét hordozzák ezekben a napokban, hetekben, kérünk, hogy a feltámadott, dicsőséges jelenléteddel boldog reménység örömeivel add vigasztalásodat. Köszönjük, hogy te metéseken is hangozhatott az ige és kérünk téged, hogy a gyász terhét is segíts hordoznunk csendben rád tekintő hittel.

És kérünk Urunk, hogy hadd tudjunk másoknak is terólad bizonyágot tenni, ha találkozunk. Add, hogy akik ismernek bennünket, krisztusi embernek ismerhessenek, hadd lehessen a tanúbizonyágunk is a tebenned való öröme, békességnek a megnyilvánulása.

Köszönjük, hogy a te ígéret azért is adod személyesen nekünk ma este is, hogy munkáld bennünk, elvégezzed azt, amit te szeretnél. És mi kérjük is, hogy tedd ezt, Urunk, Jézus érdeméért.

Ámen.

Igehirdetés

Karantén idején a lakásunk, szobánk négy falai közt nem is olyan egyszerű nyugodtnak maradni, békességben maradni, mert szomorúság tölthet el bennünket, ha hallgatjuk a híreket. Elég szomorú híreket hallunk, emiatt is a lelkünk kissé kiábrándulhat, elkeseredhet. Még a világiak is mondják, hogy érdemes kilépni, legalább is az egészségügyi sétára mindenképpen kimeni, mert ez jól tesz az ember lelkének is. Kimozdulni otthonról és akkor talán valami lelki élmény is betölthet bennünket.

Én nem tudom, hogyan éljük meg, hogy élitek meg mostanában a karantén az idejét és lelkileg magatok alatt vagytok vagy minden olyan nyugodt, békés, hiszen az Úr van velünk a lakásban is, bent is, milyen jó vele lenni, csendben lenni, körülötte lenni. Ha viszont kimozdulunk, akkor sok minden történhet és a világban is jobban benne vagyunk. Már nemcsak hí-

reken keresztül halljuk a dolgokat, hanem látjuk. Akár sétálva az utcán, ott is sok minden történik. A világ pedig a karantén idején is olyan, amilyen volt mindig is.

Mózes 1. könyvének az olvasása nekünk most, ezekben a napokban nagyon világossá teszi, hogy nem olyan világ van, mint amilyen az Éden kertjében volt, hanem olyan világ van, mint ami az Éden kertjén kívül. Sőt még belül is, hiszen a bűneset még az Éden kertjén belül történhetett. És egészen a Jelenések könyve utolsó két része kijelentése leírásának az eseményeiig olyan világ van a földön, a mi földünkön olyan világban élünk mi is, a mostani nemzedék, amely a bűneset utáni világ.

Karantén idején még a hívő emberek is könnyen elkeseredhetnek körülmények miatt, lelki dolgok miatt is. De a világ akkor is ilyen lenne, hogyha minden jó lenne, minden örvendetes. Lehetne olimpia nyáron, szurkolhatnánk, lehetne foci Eb és a magyarok is, mondjuk ott lennének, és ó, akkor milyen boldog minden, de közben a világ az bűneset utáni világ.

És milyen a bűneset utáni világ? A Bibliában látjuk rögtön az elején, hogy milyen. Olyan elszomorító, nekem mindig elszomorító a Mózes 1. könyve 3. része után a 4. részt olvasni, hiszen Ádám és Éva elsőszülöttje, Kain megöli a testvérét. Ilyen a világ. Ne felejtjük el, nemrég fejeztük be Józsué könyvét. Józsué könyvében is látszik, hogy Izrael népe még az ígélet földje elfoglalása utáni boldog állapotok között is olyan hamar, még az Úr népe is olyan hamar, el tudott fordulni az Úrtól. Majd a bírák korában látjuk, hogy rögtön az első nemzedék, a bevonulás utáni első nemzedék már milyen súlyosan elfordul Istentől. Az apák még szeretik az Urat, a fiak már nagyon gonoszul élnek.

Azért kellett mindenképpen kiemelni a bevezetőben, hogy nagyon sötét képet mutat a bűneset utáni világról az ige, még az Úr népe között is milyen szomorú események, dolgok történhetnek, mégis ebben a világban valósul meg és ilyen körülmények között munkálkodik Istennek a terve, megy végbe Isten ígérete.

A bűneset utáni állapotoknak a jellemzőjét az a kijelentés határozza meg, amit mi messiási ígéletnek szoktunk mondani, az ősevangéliumnak, talán a legtöbben fejből is tudjuk idézni, most felolvasom az Igéből: „És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod.” (1Mózes 3,15) Ez az ígélet határozza meg azoknak a történeteknek az üzenetét, amelyet végig az egész Bibliában Isten kijelent.

Az jutott eszembe, mivel itt a templomkertben is – nem sokaknak adatik meg, hogy olyan munkahelye lehet, ahol ilyen gyönyörű kertben lehetünk, templomban –, nagyon sok madár van. Most este is repdestek. Amikor pedig én madarat látok, mindig eszembe jut, hogy milyen jó szárnyalni. Persze nem sas madarat látunk itt Budapesten általában, nagy madarat, de nekem mindig eszembe juttatja a madarak repülése azt a híres ígét, amit, remélem,

ÉNÓS, AKIT AZ ÚR NEVÉRŐL NEVEZNEK

jól tudunk: „De a kik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a saskeselyűk, futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el!” (Ézsaiás 40, 31)

Ez az emlékezés nekem segít hordozni ennek a világnak a terheit is, mikor eszembe jut. Mindig eszembe jut, hogy a madártávlat, a hit szárnyalása az egészen más beállítással hozza azt a valóságot, amiben e földi életben élnünk kell. A madártávlatnak a szempontját pedig Isten szava határozza meg, és ez a kijelentés ott rögtön az elején, a bűneset után azonnal, az ígéret, ez az egész Bibliát áthatja, hogy mindig ilyen módon lássuk az eseményeket. Madártávlatból, a messiási ígéret fényében milyennek látszódik a világ gonosz-sága és milyen Istennek a munkája.

És éppen ezért a 4. rész, noha rendkívül elszomorító – és tényleg az, mindenképp fel akartam olvasni Kain családjának a jellemzőit, hogy halljuk újra, a csendességben is olvashattuk és szörnyülködtünk bizonyára –, de az ígéret fényében látszik, hogy semmi különleges nincsen. Isten megmondta: ellenségeskedés lesz a kígyó magva és az asszony magva között. De éppen a 4. résznek a végén egy fontos kijelentés! Az 5. részben kezdődik, emlékszünk, a nemzetségtáblázat, Ádám, az ígéret vonala nemzetségtáblázata. Ott sem a tökéletesek társasága van, hanem a kegyelmet nyert, az isteni ígéret szempontjából kegyelmet nyert bűnösök közössége neveivel.

De még mielőtt a nemzetségtáblázatot elkezdené, Ádámnak a fiát és unokáját be akarja mutatni két versben. Hogy lássuk, a nagyon sötét eseményeket bemutató igei történetek között is mégiscsak ott van az isteni ígéretnek az a valósága, hogy nemcsak ellenségeskedés, a kígyó magva az asszony magva ellen, hanem lássuk meg, hogy Isten hogyan munkálkodik ilyen módon is, hogy az asszony magva eljöjjön majd; Jézus az utód, a messiási utód, és Isten hogyan munkálkodik, mit akar elvégezni az övéi életében is. Mit csinál tehát az asszony magva? Mit csinál a kígyó magva? Látszik Kain családjában, illetve rögtön látszik Ádám fia és unokája családi életében is. Róluk az 5. részben még van szó, de mégis valamiért az Úr Lelke ide leíratta ezeket a kijelentéseket.

Először nézzük Kain családját a gyilkosság után, hogy lássuk majd, hogy micsoda ellentét van a két vonal között, a kétféle jellemző vonal között. Kain családjában szomorú példáját látjuk annak, hogy a kígyó magva az Isten és az övéi, azaz az asszony magva, ellenes és így él, így cselekszik. Maga Kain is ezt tette. A teremtési áldás egyértelműen látszik a család életében, hiszen gyarapodnak, szaporodnak, de látszik a bűn miatti átok valósága is. Kain nem az Úr nevére nevezte el azt a várost, ahol végül is csak letelepedett, hanem a fia nevére akarta elnevezni. Több városelnevezés a későbbi történetekben Istennek vagy az Úrnak a nevét hordozza az ígéret vonalán. Megmutatkozik a többnejűség: Lámeknek már két felesége van. Látszik, hogy Lámek családjában is gyarapodik az élet, sikeres hivatás. Mai modern kifejezések-

kel el lehetne mondani minden jellemzőt, ami az akkori időben volt, a gazdaság, a társadalom, a művészetek, egy sikeres társadalmi élet, csak a lelki és az erkölcsi élet romokban. Látszólag minden szuper, de lelkileg és erkölcsileg Isten- és Isten népe ellenesek. Hetvenhétyszeres a bosszú Lámekéért.

Emlékszünk, hogy Péternek az Úr Jézus mit is mondott, amikor ő is azért rákérdezett, hogy „Uram, hányszor lehet az én atyámfiának ellenem vétkezni, és néki megbocsátanom? Még hétszer is?” – mert a megbocsátás Jézus tanítványainak sem egyszerű kérdés. Nem tudom, ti hogy vagytok ezzel a karanténos családi élethelyzetekben. A legutóbbi úrnapiján anyák napi istentiszteleten hallhattuk, hogy a családokban se egyszerű mindig megélni a szeretetet. Emlékszünk, hogy Jézus hogy válaszolt? „Nem mondom néked, hogy még hétszer is, hanem még hetvenhétyszer is.” – érezhető a számoknak a hangsúlya.

A hetes szám az a teljességre utal. Hanyadik Lámeke Ádám után? A hetedik. Ez se véletlen: Lámeke, aki hetedik Ádám után. Szimbolikus jelentése van ennek az eseményleírásnak is egyébként így: nagyon bűnös a világ. Kain családja nagyon istenellenes és az Úr népe ellenes.

De akármennyire is keserűség és reménytelenség lehetne az Úr népe szívében – ne legyen! –, mert a messiási ígéret azt mutatja be, ez így lesz, mert a kígyó magva soha nem fogja elfogadni az asszony magva jellemzőit. A kígyó mindig az Úr ellen lesz: „ellenségeskedést szerzek...” A bűn az bűn marad és nagyon súlyos – lásd a Mózes 1. könyve 4. része szörnyű történetek és események –, de az ígéret fényében mégiscsak az látszik, hogy Isten bemutatja, milyen az ember, a bűnös ember, ha nem kell ő, ha nincs az Isten közelében. Az isteni kijelentés igazsága bemutatja a valóságot a bűneset utáni világban: milyen az ember Isten nélkül. De ezt azért is teszi, hogy megmutassa: igen ám, de milyen lehetőség van azoknak, akik viszont az Úrral élnek.

És ezért olyan bátorító önmagában és vigasztaló, hogy még mielőtt az Ádám családfáját bemutatná, előtte két versben fia és unokája életéről beszél: „Ádám pedig ismét ismeré az ő feleségét, és az szüle néki fiat, és nevezé annak nevét Séthnek: mert adott *úgymond*, énnékem az Isten más magot Ábel helyett, kit megölt Kain.”

Ádám utódja – emlékszünk, a mag az utód –, Ádám fia életében, élet-történetében mi látszik egy bibliai vers alapján is? Ugyanaz látszik először, mint a Kain családjában. Teremtési áldás természetes megnyilvánulása: gyarapodik, szaporodik ez a család is.

De teljesen világos ebben az egy versben is, hogy a kijelentésben Isten hűségére, Isten személyére akarja a hangsúlyt tenni. Amíg a Kain családjában sehol nem lehet ott az Úr, addig Ádám családjában, ha csak egy vers történeti leírása is zajlik, akkor is az Úron van a hangsúly. Azt olvastuk, hogy amikor Éva – itt Éva nevezi el a fiát, az 5. részben Ádám nevezi el majd –, elnevezi a fiát, akkor azt emeli ki, hogy ő Istentől nagy ajándékot kapott. Em-

lékszünk, a 127. Zsoltárban mondja: „az anyaméh gyümölcse: jutalom” – ajándék. Az Isten adott Ábel helyett.

Isten hűsége, aki a messiási ígéretet adta, ami még ott az Éden kertjében a Sátánnak hangzott el konkrétan, hogy elmondhassa az Úr, hogy te vesztes vagy, Sátán, Ádám és Éva számára pedig az evangéliumot jelentette, és nekünk is. Isten hűséges az ígérethez, ő ad utódot, magot. Azért is akartam a Károlit most is olvasni, hogy halljuk ezt a szót. Furcsa nekünk így modern korban élve, de itt az utód kifejezés csak a mag, az asszony magva – egyes számban. Adott nekem az Isten más magot Ábel helyett.

Az Isten szó az, ami a teremtéstörténetben a mindenhatóságot, az isteni hatalmat jelzi, és természetesen benne van ebben a szóban a gondoskodás. Nemcsak mindenható, hanem aki kegyelmesen, szerető módon gondoskodik, ad ígéretet, ez az Isten. Ezt az ígéretet pedig be is teljesíti, hiszen van hozzá hatalma és ereje. Kegyelme, szeretete is ott kell, hogy legyen, hiszen az Ádám utódai is bűnösök – lásd Kain és Ábel –. Séth is bűnös emberként született a világra, de az ígéret fényében látni kell, akármennyire is bűnös volt az a kis csecsemő, amikor megszületett, Isten népe családjába született. Ő az ígéret vonalát viszi tovább. Séthnek a neve is hordozza ezt az Ábel helyett gondolatot. Az igei alakja ennek az ősi kifejezésnek: helyez, állít, kijelöl. Valaki helyett ad tehát ez a mindenható Isten utódot.

A kígyó magva bánthatta az asszony magvát, még meg is ölthette – Kain megölte Ábelt –, de nem semmisíthette meg az ígéret beteljesedését. Sőt tulajdonképpen, amikor a legteljesebben beteljesedhetett az ígéret az asszony magvára, Jézusra vonatkozóan, akkor ott látszik a legtermészetesebben és legmélyebben, hogy végső soron a kígyónak, a kígyó magvának minden gonoszsága eszköz lett Isten kezében arra, hogy beteljesedjen az ígéret. Ha kell, Isten még a Sátánt is eszközként tudja használni. Jézus mit tett, mi történt Jézussal? Ő lett a győztes. Pedig látszólag a legnagyobb vesztes, hiszen őt is megölte a kígyó magva. Jézus meghalt a kereszten. De a kereszthalálával lett mégis győztes. Már a feltámadás előtt is győztes volt – ezt meg is hirdette az Úr Jézus –, de a feltámadásával igazolta, látványosan megerősítette Isten erejét, hatalmát, ígéretet beteljesítő hűségét.

Mostanában a Jelenések könyvéhez olvasok egy kommentárt, és annyira bátorító volt felismerni a mostani gondolat szempontjából, hogy Jézus hogyan is látszik leginkább a Jelenések könyvében: Báránynak, aki megöletett. Nem a Júda orozslánja kifejezés van többször a Jelenések könyvében, az csak egyszer szerepel, hanem a megöletett Bárány. A győztes asszony magva a megöletett Bárány, hogy hirdesse: nem lehet győztes a kígyó, a kígyó magva.

Az Úr Jézus az övéinek, a tanítványoknak hogy is mondta? Még nagycsütörtök estéjén, de már akkor is készítve őket a folytatásra, amikor a János evangéliuma 16. részének 33. verse szerint elmondja, hogy milyen nehéz-

ségek érik őt, de ő a győztes: „E világon nyomorúságtok leszen, de bízzatok, én meggyőztem a világot.” Az asszony magva nemcsak az Ószövetségben, nemcsak Ádám fia, unokája életében és a család többi tagja életében, hanem Jézus halála, feltámadása, megváltó műve kiteljesedése után is az asszony magva, úgymond, a család – ez a család, ahova mi is tartozunk – tapasztalja a kígyó magva ellenségeskedését. Szenvedő, üldözött egyház és mégis így vagyunk a győztesek mi is.

Isten terve, ígérete teljeseedik be ma is Jézus jövetelét előkészítve, természetesen. A bajok, nehézségek idején is akármilyen nehézség is történik velünk – nemcsak a körülmények, hanem bármi adódhat –, egy biztos, az Úr népének ez legfeljebb próba. A legnagyobb gonoszság is ami a mai világban történhet, ez mindig az Úr szempontjából próba az övéinek. Tisztítani akar talán, formálni, reformálni, helyreállítani, de nemcsak bennünk akar, hanem általunk is így munkálkodni. Bizonyságot tehetünk mi is, ahogy Ádám és Éva Séth születésekor, hogy az Úr ma is az, aki, hogy ő ma is ajándékokat tud adni minden baj közepette, és hogy ez az Úr utódot tud adni valaki helyett is akár a szó legszorosabb értelmében is. De ez nem azt jelenti, hogy minden rózsás. Ez még nem az örökkévalóság, az Új ég és az Új föld örök dicsősége, de az Úr ma is Úr.

Hallottam a hivatalban, ahogy beszélgettünk, hogy a hírekben annak volt nagy hírértéke, hogy így a karanténos időben sok minden nem fogyott az üzletekben, de volt, ami nagyon sok fogyott: alkohol. Megnőtt az alkoholfogyasztás, mert sokan úgy tudják talán elhordozni a karantén-helyzetnek a lelki terheit, hogy leisszák magukat. A hívő ember, Isten népe az alkoholtól várja a békességét, az örömet? Hogy is mondta Jézus? Az én békességemet, az én örömet adom nektek. Lehet, hogy a boltban vásárolunk és valaki rengeteg alkoholt vesz, és megkérdezi az eladó, vagy a pénztáros, hogy: – Milyen sok alkohol! És ha mi lennénk az a valaki, akkor mit mondanánk, hogy miért viszek olyan sok alkoholt magammal haza. Biztos, hogy a pénztáros tudná, hogy miért viszem haza, hiszen nem lehet összejönni családi bulikra. De ha nem azzal van tele, akár a boltban is, ahogy megéljük a hitünket, minden nehézség közepette Jézus öröme, Jézus békéje, mert az Úr hűséges Isten minden baj közepette is.

26. vers: „Séthnek is született fia, és nevezé annak nevét Énósnak. Akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét.” Ha az Ádám utódja, Ádám fia születésénél az Úr hűségén volt a hangsúly, akkor Énós születésénél pedig az Úr személyén, az Úr nevén van a hangsúly: „Akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét.” Énós neve embernek is fordítható, de így is, hogy halandó, esendő, törékeny, gyenge. Többféle jelentése van tehát a szónak, de érezhető, hogy az embervolthoz kapcsolódóan törékenység, esendőség. De a személyhez kapcsolódóan mégsem ez a döntő. Hanem mi a személyénél a döntő? Az Úr neve. „Akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét.”

ÉNÓS, AKIT AZ ÚR NEVÉRŐL NEVEZNEK

Ha a Krónikák 1. könyve 1. résznek 1. versét elolvassuk, ott azt találhatjuk, hogy Énós neve szerepel abban a nemzetségtáblázatban, amely be akarja mutatni, hogy a teremtéstől kezdődően Isten hogyan valósítja meg a messiási ígéretet. Ott csak neveket találunk. Ez az a rész, illetve még jó pár fejezet ezután a Krónikák 1. könyvében, melyek nem egyszerűek és könnyűek nekünk. A bibliaiskolában itt Pasaréten is, amikor ezekről hallottunk, akkor nehéz volt úgy megtartani, hogy ne azzal kezdjük, hogy lehet, hogy unalmasnak tűnik, mert csak neveket láttunk. Egy csomó név. Abban most nekünk milyen üzenet van? Ott is csak a név szerepel. Ádám, Séth, Énós – három név, de ezekben a nevekben benne van az isteni ígéret szempontjából mindaz, amit természetesen a Mózes 1. könyve 4. részében meg az 5.-ben meg a folytatásban is megismerhetünk.

Lukács evangéliuma 3. résznek 38. versében pedig az Úr Jézus családfája, nemzetségfája leírásánál szerepel Énós neve szintén. Lukács evangélista a szülők felől indítja el a nemzetségtáblázatot és nem a teremtéstörténet felől, tehát a végén van az, hogy Énós, Séth, Ádám – és a legvégén ott van Isten. Énós neve mellett ott van az Úr neve, Istennek a neve a nemzetségtáblázatokban is. De nagyon fontos, hogy gyakorlatilag egy egysoros, egymondatos megjegyzés, mert le akarja írni az Úr, hogy Ádámnak az ígéret vonalán megjelenő utódai, fia és unokája élete is mennyire igazolja, csak ez a kettő személy élete is mennyire igazolja, ha semmi más nem lenne, akkor is, hogy ki ő és mennyire megtartja a szavát.

Itt tehát a 4. rész végén bemutatja: Énós, aki gyenge, törékeny, esendő ember, bűnös ember, de „akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét”. A héber kifejezés jelentése nem annyira egyszerű, viszont ahogy a kommentátorok is megjegyzik, nagyszerű. Háromféle jelentést is fogok ismertetni, mind a három megáll. Általában a magyar fordításban az elsőt – és itt most is ezt hallottuk –, hogy az Úrnak nevét segítségül hívni. Segítségül hívni az Úr nevét – tehát ez az első. A másik héber kifejezés így is fordítható: kiáltani vagy hirdetni az Úr nevét. A harmadik pedig: az Úrnak nevéből nevezni valakit.

Az első kettő az összetartozik. Segítségül hívni, azaz bajban kiáltani az Úr nevét, mert segítségre szorulok. De ez nemcsak bajban valóság, hanem ha nincs baj, akkor is kiáltani az Úr nevét lehet. Az Úr maga is, amikor Mózesnek bemutatkozik ott a sziklánál, a hegyen, akkor így mondja, hogy majd kiáltom előtted az Úr nevét – és ugyanaz a kifejezés szerepel itt is. Az egyiknél tehát az imádság, a másikonál hirdetni az Úr nevét, akár az igehirdetés, a bizonyoságtétel, a harmadiknál pedig az Úr nevéből neveztetés.

Az imádság: „Akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét.” Nem Isten nélkül büszkén, mint Lámek. Lámek Ádám után a hetedik volt. Énós, ugye unokája Ádámnak. De Lámek története van közvetlenül a leírás előtt, és Lámek nagyon büszke, neki nem kell Isten. Énósnál pedig mit látunk? Bi-

zalommal, alázattal kiáltani az Úrhoz segítségért. Imádkozni. De ez az imádságnak az a formája, amikor már szinte csak kiáltani tudok, mert olyan nagy a baj esetleg. Lehet, hogy még kiáltani se tudok, csak azt a szót tudom mondani, hogy Jézus vagy Istenem – de abban minden benne van.

Olyan bátorító, hogy amikor még Ábrahámot Abrámnak írja a kijelentés a történetek elején, az Abrám névvel is Ábrahámnál olvassuk, hogy ő is megélte ezt: oltárt épített és segítségül hívta az Úr nevét. Pedig nem olvassuk, hogy abban az időben Abrámmal valami különleges baj történt volna, egyszerűen csak azt látjuk, hogy ő engedett az isteni ígéretnek, elment arra a földre, amit nem ismert, de az Úr oda vezette, és az első dolga, hogy oltárt épít az Úrnak és segítségül hívja az Úr nevét. Tehát ez a fajta segítségül hívása az Úr nevének, imádság, a hívő embernek egy mérhetetlen mély, alázatos, bizalomból fakadó, a jövővel kapcsolatban reménységgel teljes Isten előtti megállása, beszélgetése az Úrral.

Csak az Úr segíthet. Tényleg az van ebben benne, hogy akármilyen sikeres is lennék, akármilyen szuper lenne az életkörülményem, akkor is csak az Úr segíthet. Jézus maga is ezt élte meg. Az élet minden részét áthatja a segélykiáltás. Ilyen értelemben hadd mondjam, hogy a debreceni kollégium falán az a híres mondat: orando et laborando – imádkozva és dolgozva. Segítségül hívva az Úr nevét dolgozni vagy karanténban lenni. Amikor az énekkarokkal próbálni tudunk így a neten keresztül, és bizonyoságot tehetünk pár percben, hogy hogy éljük meg a karantént, több testvér is elmondta, hogy milyen áldás nekik, hogy az otthoni bezártságban van több idő imádkozni, imaéletet élni.

A másik jelentés is nagyon bátorító, amikor kiáltani az Úr nevét, hirdetni az Úr nevét. Amíg az elsónél bajban könyörögni, kérni, itt azon van a hangsúly, hogy valakit, akit nagyon szeretek, aki talán a bajban is segített, annak a nevét meghirdetni, annak a nevére vallást tenni, tanúbizonyságot tenni. Lámelek éneke a bűn legmélyebb része. Nem csupán hogy öl és sokkal nagyobb bosszút áll, messze nem olyan a válasz tette, mint amit ő kapott. Őt csak megütötték, de akkor ő megöl egy fiút ráadásul. Ő ezzel még dicsekszik is egy énekben, egy költői műben a feleségeinek. Az asszony magva, utódai kivel dicsekesznek, kinek a nevét hirdetik, kiáltják? Az Úr nevét. Akár baj, akár öröm.

Itt megjegyezhető, hogy vannak olyan igemagyarázók, akik ehhez kapcsolódóan mondják, hogy a gondolathoz csatolható ez is, hogy nyilvános istentisztelet talán ekkor kezdődhetett. Gyarapodott az emberiség és már nem csak egy-egy családi istentisztelet, hanem összejönni többen és istentiszteletet tartani. Ezt a gondolatot csak megemlítettem, hogy vannak írásmagyarázók, akik erre gondolnak, szoktak erre hivatkozni a különböző kommentárokból. De egy biztos, hogy nem csupán imádság, hanem az Úr nevének a megvallása. És ilyen értelemben mondanám, hogy istentisztelet étellel és szó-

val, amikor Isten népe az Úrról tesz tanúbizonyságot. Az előző példában is jeleztem, lehet, hogy vásárolok a boltban és lehet, hogy csak egy mondatot mondok, de azzal is az Úr nevééről vallást teszek. És még a hitben nem járók is ezt meghallhatják. Akkor kezdték kiáltani az Úr nevét.

A harmadik jellemző pedig, amikor tehát ez a jelentés: akkor kezdték az Úrnak nevééről nevezni. Kicsodát? Az asszony magvát. Ebben a jelentésben az a bátorító, hogy itt az Úr ígéretéhez kapcsolódóan, amit már a bűneset után rögtön adott Isten, az asszony magva, aki ellenségeskedésben lesz a kígyó magvával, mert a kígyó magva mindig támadni fogja, de Énós személyénél az Úr kijelenti, hogy az asszony magva az ő nevééről neveztetik. Isten neve és az asszony magva összetartozó.

Az egész Szentírásban látható, hogy amikor Isten neve szerepel, hallottuk az Ézsaiás próféta köszöntésében is, hogy az Isten neve mit jelent és nem adja másnak a dicsőséget, de ez az isteni név milyen új dolgokat hozhat Isten népének már az Ószövetségben is. Ez az isteni név megismerhető Jézus személyében is. Megismertettem a te nevedet – mondja Jézus a tanítványokra vonatkozóan. Isten neve – ez az Istennel való szeretetközösséget jelenti. Benne van tehát ennek a jelentésnek az üzenetében az a gondolat, hogy nemcsak a hívő ember, a család, az asszony magva hívő családjai azok, akik megvallhatják az Urat, akik kiálthatják az Úr nevét, bajban segítségül hívhatják, hanem az Úr oldaláról is, az Úr oldaláról is Isten vállalja őket, mert akinek a nevét hordozzák, ahhoz tartoznak.

Megint hadd mondjam, különösen a Jelenések könyvében ez nagyon fontos lesz. Én a legvégére szerettem volna kiemelni, de mégiscsak idekíváncsok, mikor a Jelenések könyve 22. részében ez áll a 4. versben: „És látják az ő orcáját; és az ő neve homlokukon lesz.” Annyira közösség az Úrral örökévaló módon, csodálatos kapcsolat az Úrral az Új égen és az Új földön már. A neve homlokukon lesz – az Isten neve minősíti őket. Az Úrnak nevééről nevezik azokat, akik az Úréi. Jézus ezért mondta, hogy az ő nevében mennyi mindent tehetünk is, mert a szeretetközösségből ez adódik. Aki a hívő ember, aki az Isten népe közössége, e név szerint él.

Ezt még az ellenségek is észreveszik. Izsákkal történt meg, hogy nagyon bántották őt az ellenségek, elvették a kútjait, amiket ő ásott. Aztán végül az ellenségeknek a vezetői odamennek Izsákhhoz és ezt mondják róla, hogy te már az Úr áldott embere vagy. Tehát még az ellenség is felismerte Izsákban, pedig ők bántották, hogy Izsákhhoz az Úr tartozik, ott az Úr neve szerepel és ők mondják ki – még az ellenség is elismeri –, hogy kik azok, akik az asszony magvához tartoznak. Gonoszul bántak vele, mégis megismerték az Urat Izsák életéből is.

Itt a helyzetben, az igei kijelentésben – olyan jó ezzel zárni – azt látjuk az isteni ígéret fényében, hogy valóban létezik tehát egy szent, istenes vonal, amelyet az Úrról, Isten nevééről neveznek. Akár az ellenségek is. Az Úr

is mindenképpen. És Isten ezt az Úr nevet akarta megismertetni még mélyebben Mózesrel meg a szabadulás népével, Izraellel. De a legteljesebben mi ezt a nevet az Úr Jézus személyében ismerhettük meg. Mi ennél, tehát a még Énós idejében is élőknél is sokkal mélyebben ismerhetjük Istennek, az Úrnak a nevét. De hogy milyen lesz a maga teljességében számunkra ez a név, ez az Úr, az majd az örökkévalóságban fog megvalósulni. Addig pedig ebben a földi életben, ahogy Ádám családjának is tapasztalnia kellett a kígyó, a kígyó magva támadásait, ellenségeskedését, de az asszony magva a győztes, mert Jézus is győzött és mi is győztesek lehetünk.

A segítségül hívás, az Úr nevéről való vallástétel hadd hirdesse a mi életünkben is, hogy mi kihez tartozunk, kinek a nevéről neveztetünk!

Imádkozzunk!

Áldunk azért, mennyei Édesatyánk, téged, hogy te rögtön a kezdeteknél tisztáztad, a Sátán nem lehet győztes. Bocsásd meg, kérünk, amikor mi a próbák, a bajok idején, de különösen a bukások során mégis arra gondolunk, mintha ő lenne. Szabadíts meg, Urunk, minden ilyentől. Segíts nekünk nagyon is látni, ki vagy te számunkra is. És valóban segíts nekünk is a te isteni ígéreted alapján, fényében gondolkodnunk, élnünk, hinnünk.

Köszönjük, hogy mi is nem csupán segítségül hívhatunk téged, hanem vallást is tehetünk rólad. Áldunk téged, hogy akármennyire is most nehéz a találkozás, sőt nem is nagyon lehet találkozni, amikor mégis készítesz, köszönjük, hogy te akkor is adhatsz nekünk lehetőséget bizonyágtételre, bátorításra vagy vigasztalásra.

Köszönjük neked, hogy Ádám családján keresztül beteljesítetted az ígéreted. Hogy az Úr Jézus vállalt mindent érettünk és helyettünk is, és áldunk, hogy mi is ehhez a családhoz tartozhatunk.

És magasztalunk azért a drága ígéretért, amire mi is várhatunk még, a boldog reménységért. Arra kérünk, hogy az Úr Jézus eljövetele boldog reménységében élhessünk a karanténos időszakban is.

Kérünk, őrizd a szereteteinket, családjainkat. Ha nem találkozhatunk velük fizikailag, de imádkozni hadd tudjunk értük hűséggel. És kérünk azért is, hogy amikor találkozhatunk majd, hadd lehessen nagy az öröm, és a te örömödnek a része lehessen ez is.

Köszönjük, hogy most is imádkozhatunk, hogy hamar vess véget ennek a bajnak, hogy itt a gyülekezet közösségében is újra hadd lehessünk együtt, hadd imádhassunk téged, tisztelhessünk.

És köszönjük neked, hogy mi a te néped vagyunk, hozzád tartozhatunk és ez látszódnak. Urunk, most is van a te népednek ellensége, bár, mi viszonylag békességben élhetünk ma Magyarországon és ez is ajándékos, de arra kérünk téged, hogy az ellenségeskedés ellenére is mi hadd tudjuk a krisztusi életet, a krisztusi szeretetet megélni, ha kell, az ellenség iránt is.

ÉNÓS, AKIT AZ ÚR NEVÉRŐL NEVEZNEK

Köszönjük, hogy neked van hatalmad ma is csodákat tenni. Kérünk, tegyél csodákat, amikor a tieid is könyörögnek ezért a családokban, a gyülekezetekben.

És köszönjük, hogy tőled kérhetünk erőt ma is azok számára, akik munkálkodnak, dolgoznak, sok a munkájuk a gyógyításban, a különböző dolgok szervezésében, a tanításban. Segítsd meg az érettségizőket, a felvételizőket is.

Kérünk téged, könyörülj meg a mi magyar népünkön, hogy a mi magyar népünk ebben az időben kerüljön közelebb hozzád, legyen neki megtérése. És ma is azért könyörgünk, hogy Kárpátalján, az ottani bajok miatt különösen is adjál ne csak lelki békességet, hanem testi békességet is. Vess véget, Urunk, ott a háborúnak, kérünk.

Hallgasd meg imádságunkat az Úr Jézus nevéért, Atyánk.

Ámen.

395. ének

(Herrnhag, 1735.) Basel, 1745.

Is- ten szí- vén meg- pi- hen- ve
Hi- tünk kar- ja úgy ö- lel- je

Forr- jon szí- vünk egy- be hát,
É- des Meg- vál- tón- kat át! Ó fe- jünk, mi

né- ki tag- ja, Ó a fény, mi szí- ne- i;

Mi cse- lé- dek, ő a gaz- da Ó mi- énk, ö- vé- i mi.

2. Szeretben összeforrva, Egy közös test tagjai,
:/: Tudjuk egymásért harcolva, Ha kell, vérünk ontani.
Úgy szerette földi nyáját S halt meg értünk jó Urunk;
Fájna néki, látva minket, Hogy szeretni nem tudunk.

3. Nevelj minket egyességre, Mint Atyáddal egy
te vagy, :/: Míg eggyé lesz benned végre Minden szív
az ég alatt; Míg Szentlelked tiszta fénye Lesz csak
fényünk és napunk, S a világ meglátja végre, Hogy
tanítványid vagyunk.

Zinzendorf M. L., 1700–1760.